

E

Słownik Lindego t. I s. 756

Jarosław Kopiński (red.)

2018-03-13

[http://teksty.klf.uw.edu.pl/25/3/LindeIIGP%2Bli.djvu?
djvuopts=&page=756&zoom=width&showposition=0.5,0.44](http://teksty.klf.uw.edu.pl/25/3/LindeIIGP%2Bli.djvu?djvuopts=&page=756&zoom=width&showposition=0.5,0.44)

[scale=0.7]Ee

E. — *piąta głoska alfabetu; z pomiędzy samogłosek druga*. Kras. Zb.¹ 1, 253.
der fünfte Buchstabe und zweyte Vocal.

E *trojako* wymawiamy:

1) *otwarto*, *n. p.*

panowie,
dobrze,
daś offene e;

2) *ściśnionemi trochę ustami:*

dobré,
zlé.

Dawni kréskowali otwarte; my kréskujemy ściśnione é, daś dumpfe e.

3) *nosowe ę z półmiesiączkiem, daś gehäfelte oder Cedillen e, wymawia się przez nos,*
n. p. moję matkę. Kpcz. Gr.² 1, p. 24.

ę przed b i p brzmi em, n. p.

dębowy = dembowy;
tępy = tempy.

Przed innemi spółgłoskami eng n. p.

¹Ignacy Krasicki, Zbiór potrzebniejszych wiadomości porządkiem alfabety ułożonych

²Onufry Kopczyński, Grammatyka narodowa

męka = mengka;

ręka = rengka;

na końcu słów ledwie co slychać różnicy ę od é *n. p.*

idę,

gotuję,

matkę. —

Januszowski *prócz tych, czwarte jeszcze najduje, n. p. w słowach paniój ochotnéj; i temu naznacza króskę od prawej do lewej; otwartemu zaś od lewej do prawej, w czém się i od J. Kchan. i od Łuk. Gornickiego odstrzela. Nowy Char.*³ (*cf. Not. ad lit. a, à, ą*).NB.

Niemasz żadnego słowa prawdziwie Polskiego, ktoreby się od e zaczynało;

Elbląg, osada Lubecka, imię nadane sobie miał przez Niemców;

ejnał, hejnał, Węgierskie jest słowo.

Pochodzi to ztąd, że czém u Greków *spiritus asper*, tém u nas jest j, ch, h.

³Jan Januszowski, Nowy Charakter Polski